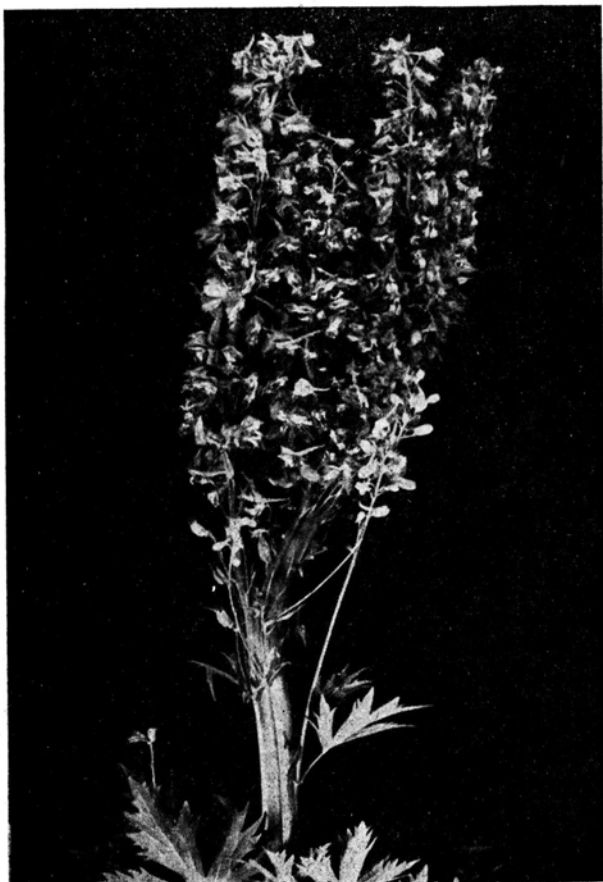

JAKUB MOWSZOWICZ
Zakład Botaniki UŁ

PRZYPADEK FASCJACJI U OSTRÓŻKI OGRODOWEJ — *Delphinium cultorum* Voss.

Omawiany okaz pochodzi z ogródka przydomowego w Łodzi, zebrany został przez Panią doc. dr J. Z. Kadłubowską w lipcu 1968 roku.

Większość odmian uprawianych ostróżek ogrodowych należy do mieszańców, znanych pod wspólną nazwą ostróżek ogrodowych — *Delphinium cultorum* Voss.

Staśmiony okaz ostróżki ogrodowej — *Delphinium cultorum* Voss.

W uprawie spotykana jest również ostróżka wielkokwiatowa — *Delphinium grandiflorum* L. Gatunkiem rodzicielskim może być także ostróżka wyniosła — *Delphinium elatum* L.

Hodowcy w różnych okresach wyprowadzili setki odmian ostróżki ogrodowej, spośród których dziesiątki zostały wyróżnione i oznaczone, ale tylko bardzo nieznacznie znalazły zastosowanie w ogrodnictwie dekoracyjnym.

Przedstawiony na fotografii okaz wyróżnia się taśmowatą fascjacją łodygi, która u nasady w swej dolnej części — na przekroju jest obła. W miarę dalszego wzrostu pęd ulega, natomiast, stopniowemu spłaszczeniu, przy czym w górze następuje wyraźnie jego rozszerzenie.

Na przekroju, w strefie pierwszego dolnego kwiatu, pęd przyjmuje kształt elipsoidalny, na szczycie zaś kwiatostanu, poprzeczny jego przekrój przedstawia się w postaci wąskiej podłużnej szpary.

Główna oś kwiatostanu w omawianym przypadku uległa rozszczepieniu na dwa osobne pędy. Kwiatostan staśmionego okazu był krótszy od normalnego, posiadał jednak znacznie więcej kwiatów. Boczne kwiatostany były słabo rozwinięte.

Układ kwiatów w staśmionym kwiatostanie znacznie odbiegał od normy. Niektóre kwiaty wykazywały anomalie w postaci zrastania się części kwiatowych, szypulek lub niedorozwiniętych pręcików, tzw. staminodiów. Występowały też kwiaty 2—3 ostrogowe, z licznymi listkami okwiatu lub też ze zwiększoną liczbą organów generatywnych.

W literaturze istnieją wskazówki, że dobór sztuczny okazów ostróżki ogrodowej z bardziej gęstym układem kwiatów w kwiatostanach, prowadzi do otrzymania form staśmionych, co umożliwia uzyskanie nowych interesujących wariantów. Istnieje bowiem biologiczny związek, zachodzący pomiędzy fascjacją a dekoracyjnymi cechami roślin kwiatowych.